

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

605166

Onderwerp: Ontwerp-Begroting 2022

Voorstel

1. De ontwerp-Begroting 2022 vast te stellen.
2. Het mandaat van het college tot het aankopen van strategische gronden en vastgoed te verhogen van € 10 miljoen naar € 25 miljoen.
3. De bestemmingsreserve Jeugdfonds in te stellen.
4. De bestemmingsreserve Jongerenperspectieffonds Arnhem ultimo 2021 op te heffen.
5. De bestemmingsreserve Frictiekosten en organisatieontwikkeling ultimo 2021 op te heffen en het resterend saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering.
6. De bestemmingsreserves Stimulering Woningbouw en Volkshuisvesting samen te voegen in de bestemmingsreserve Volkshuisvesting.
7. De doelen en functies van de bestemmingsreserves vast te stellen conform bijlage 1.

Inleiding

Met dit raadsvoorstel ontvangt u de Begroting 2022. Dit is de laatste begroting van de huidige raadsperiode. Deze laat een herstel zien van de financiële positie. Belangrijke keuzes zijn al in de Perspectiefnota 2022-2025 gemaakt. In de Begroting 2022 worden deze kaders uitgewerkt en geven we invulling aan diverse moties en amendementen.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet voor 15 november 2021 een door de raad vastgestelde, sluitende Begroting 2022 worden aangeleverd bij de toezichthouder op de gemeentefinanciën, de provincie Gelderland.

De Begroting 2022 bouwt verder op de Perspectiefnota 2022-2025 die op 30 juni is aangenomen. In deze Begroting zijn tevens een aantal actualiteiten, zoals de middelen jeugdzorg en de meicirculaire, verwerkt. Vanwege een aantal urgente opgaven heeft het college daarnaast besloten in aanvulling op de Perspectiefnota middelen vrij te maken. Voor het zomerreces is tot slot een aantal moties aangenomen welke een effect hebben op het in de Perspectiefnota gepresenteerde beeld:

21M52g Investeren in preventie en publieke gezondheid loont

21M102 Actieplan overlast

21M105 Online bewustwordingsaanpak voor jongeren

21M168 Goedkope identiteitskaart

In het financieel meerjarige beeld in deze begroting is invulling gegeven aan deze moties en wordt dit toegelicht. Daarmee beschouwen we de moties als afgedaan.

Doorontwikkeling cyclusdocumenten

In het vervolg van het plan van aanpak doorontwikkeling cyclusdocumenten en motie 20M277 Voortaan wel meetbare doelen, waaraan ook in de Begroting 2021 aandacht is besteed, zijn er ook in deze Begroting stappen gemaakt in de verdere ontwikkeling van de cyclusdocumenten. Zo zijn in diverse programma's doelen concreter geformuleerd en indicatoren aan de doelen gekoppeld. In programma S02 Bereikbaarheid is hier de grootste stap gemaakt. In de programma's S06 Participatie en armoedebestrijding, S07 Zorg en S10 Klimaat en energie is een aantal indicatoren uit de betreffende bestuursrapportages in de begroting opgenomen. Hiermee is de motie 20M277 Voortaan wel meetbare doelen gedeeltelijk afgedaan. We gaan uiteraard door met de doorontwikkeling en meetbaarheid van de doelenboom.

In het afwegingsproces van de indicatoren zijn ook de tevredenheids-, ecologische en sportindicatoren bij de meetbare doelen meegenomen bij de Begroting van 2022 (toezeggingen 958 en 960). Bij het onderdeel Dienstverlening is een indicator 'tevredenheid' toegevoegd. Bij de doorontwikkeling van de doelenboom zal de 'set van indicatoren' verder uitgebreid worden en zullen bovengenoemde indicatoren meegenomen worden.

Daarnaast zijn in deze Begroting de budgetten ook op het één na laagste administratieve niveau (het subproduct) aan de doelen gekoppeld. Via financien.arnhem.nl kan binnen een begrotingsprogramma ook naar dit niveau worden doorgelinkt om kennis te nemen van de budgetten binnen een programma.

Beoogd effect

Het beleids- en financiële kader van de gemeente Arnhem voor het jaar 2022 definitief en voor de volgende drie jaren indicatief vast te stellen.

Argumenten

1.1 Dan kan de provincie Gelderland tijdig een begroting worden aangeboden, die voldoet aan de wettelijke vereisten

Met de voorliggende begroting voldoen we aan de voorwaarden voor repressief provinciaal toezicht. De begroting is structureel in evenwicht. Daarmee blijft wederom repressief toezicht (de minst belaste vorm van toezicht) van toepassing.

1.2 Het Rijk keert de komende jaren extra middelen voor de jeugdzorg uit. Om deze middelen beschikbaar te houden voor de jeugdzorg wordt voorgesteld om deze middelen aan een nieuwe bestemmingsreserve met dekkingfunctie toe te voegen. Het bestedingsplan voor deze reserve zal worden uitgewerkt in de Begroting 2023. Voorgesteld wordt om deze reserve een looptijd te geven tot ultimo 2026. Het doel van de reserve wordt als volgt geformuleerd:

Om het integraal Jeugdbeleid de komende jaren een impuls te geven worden de extra Jeugdmiddelen die niet binnen het beleidsveld Zorg ingezet worden (€ 6,59 miljoen in 2022, € 1 miljoen in de jaren 2023, 2024 en 2025), gedoteerd aan deze bestemmingsreserve. Het jeugdbeleid en daarmee de inzet van het jeugdfonds wordt stadsbreed en in samenhang met Arnhem Oost gezien. Extra inzet op Jeugd kan incidenteel gedekt worden uit deze reserve. Een eventueel overschot aan middelen in het jeugdfonds kan overgeheveld worden naar de BR WMO en Jeugdzorg.

- 1.3 In de nota grondbeleid wordt door de raad het mandaat gegeven aan het college om in het kader van actief grondbeleid strategische gronden en vastgoed te verwerven tot een maximum van € 25 miljoen per jaar.
Enkele jaren geleden is dit mandaat teruggebracht tot jaarlijks € 10 miljoen omdat er vanwege de bouwcrisis nog nauwelijks sprake was van een actief grondbeleid.
Nu er echter weer sprake is van een grote woningbehoefte (o.a. vastgelegd in de woondeal) is er behoefte om het mandaat voor het doen van strategische aankopen weer terug te brengen naar de oorspronkelijke € 25 miljoen.
- 1.4 De bestemmingsreserve Jongerenperspectieffonds Arnhem wordt in 2021 uitgeput. Voor 2022 en verder zijn geen mutaties op deze reserve begroot. Er is geen voornemen in de toekomst verder gebruik van deze reserve te maken, de middelen zijn structureel in de begroting opgenomen. Daarmee kan deze reserve worden opgeheven.
- 1.5 De bestemmingsreserve Friciekosten en organisatieontwikkeling is ingesteld om de gevolgen van de reorganisatie van 2012 op te vangen. Deze reorganisatie is reeds afgerond, waardoor deze reserve niet meer gebruikt zal worden voor het oorspronkelijke doel. Het saldo ultimo 2021 bedraagt € 12.000.
- 1.6 De bestemmingsreserve Stimulering woningbouw is tijdens de kredietcrisis ingesteld. Het doel van deze reserve is overloopt door de Nota Wonen waarvoor de bestemmingsreserve Volkshuisvesting het uitvoeringsinstrument is. Daarmee is het efficiënter om deze reserves samen te voegen.
- 1.7 In de op 26 mei 2021 door uw raad vastgestelde nota Reserves en voorzieningen is het beleidskader ten aanzien van de reserves geactualiseerd en aangescherpt. De doelen en functies van de bestaande bestemmingsreserves zijn door de jaren heen niet consequent vastgesteld. Naar aanleiding van de beleidsnota en het daarbij aangenomen amendement 21A19 worden met dit besluit voor alle bestemmingsreserves in één keer alle doelen en overige kaders (her)bevestigd door uw gemeenteraad. In de Begroting 2022 zelf is daarnaast het verwachte verloop van de reserves opgenomen op grond van de onderliggende bestedingsplannen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Besluitvorming door de raad heeft mogelijk invloed op het structurele begrotingsevenwicht*

Er bestaat een mogelijkheid dat er niet vóór 15 november a.s. een vastgestelde begroting aan de provincie kan worden aangeboden. Wanneer het structureel evenwicht als gevolg van de vaststelling van de begroting niet wordt gerealiseerd, kan Arnhem onder preventief in plaats van repressief provinciaal toezicht worden gesteld.

Financiën

In de volgende tabel is samengevat weergegeven hoe de Begroting 2022 zich ontwikkelt ten opzichte van de vorige begroting. In hoofdstuk 2 van de ontwerp Begroting 2022 worden de betreffende posten met uitzondering van de uitgangspositie (stand van Begroting 2021) verder uitgewerkt en toegelicht.

Financieel beeld 2022-2025	2022	2023	2024	2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Uitgangspositie Begroting 2020	0	0	0	0
Gemeentefonds en overige rijksontwikkelingen	28.746	21.424	19.514	20.645
Beleidsontwikkelingen				
Meedoen in een socialer Arnhem	-13.682	-4.240	-2.996	-5.515
Wonen in een duurzamer Arnhem	-5.097	-4.137	-4.953	-4.816
Genieten van een nog mooier Arnhem	-550	-435	-435	-435
Open en verantwoord besturen	-2.407	-807	-33	-1.694
Impact corona				
Jaarlijkse bijstellingen	-13.236	-13.314	-11.880	-11.271
Toevoeging (-) of onttrekking (+) aan de algemene reserve cf Begroting 2022	6.225	1.508	783	3.086
Totaal Financieel beeld	0	0	0	0

Hieruit blijkt dat deze Begroting 2022 in alle jaren leidt tot een onttrekking aan de algemene reserve. Als gevolg van besluitvorming uit eerdere jaren zijn reeds meerjarige onttrekkingen en dotaties aan de algemene reserve begroot. Na verwerking van de hierboven gepresenteerde verrekeningen uit de Begroting 2022 voegen we in totaal vanaf 2025 structureel jaarlijks nog € 1,9 miljoen toe aan de algemene reserve. In onderstaande tabel is te zien hoe de algemene reserve zich ontwikkelt:

Mutatie algemene reserve inclusief Begroting 2022	2022	2023	2024	2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Onttrekking	18.499	13.274	12.656	14.848
Toevoeging	10.780	10.989	16.520	16.733
Mutatie	-7.720	-2.285	3.864	1.885

In het overzicht reserves en voorzieningen in deel 3 van deze begroting is de ontwikkeling van de algemene reserve over alle jaren in beeld gebracht. In de paragraaf weerstandsvermogen is te lezen dat de positieve ontwikkeling van de algemene reserve zorgt voor een groei van het beschikbare weerstandsvermogen. De groei van de bestemmingsreserve Solvabiliteit zorgt daarnaast voor een nog robuustere financiële positie.

Naast een reëel sluitende begroting, dient de (meerjaren)begroting ook structureel sluitend te zijn. Dit is het geval wanneer de structurele lasten in de begroting voor 2022 volledig worden gedekt door structurele baten of aannemelijk is gemaakt dat dit structurele evenwicht in later jaren (uiterlijk 2025) weer tot stand wordt gebracht. De structurele baten in deze begroting dekken de structurele lasten in alle jaren. Er is daarmee sprake van structureel evenwicht. We presenteren ook een reëel evenwicht, omdat de geraamde bedragen in het meerjarenbeeld volledig, realistisch en haalbaar zijn. De in de begroting opgenomen maatregelen zijn aannemelijk en hard of voorzien van dekking uit een bestemmingsreserve.

Uitvoering

Uitvoering van de vastgestelde begroting is aan het college van burgemeester en wethouders en de haar ondersteunende organisatie. Over de realisatie wordt zoals gebruikelijk in Arnhem gerapporteerd middels Turaps (tussenrapportages) en uiteraard zoals wettelijk verplicht door middel van een Jaarverslag en een Jaarrekening. Tussentijdse voorstellen voor wijziging van de begroting worden aan u voorgelegd. Aldus zijn uitvoering en evaluatie van de Begroting 2022 geborgd.

Na vaststelling van de ontwerp-Begroting 2022 wordt deze aan de toezichthouder op de besluitvorming gemeentefinanciën, de provincie Gelderland, aangeboden

Communicatie

De Begroting 2022 wordt evenals vorig jaar ook in de vorm van een webbegroting gepresenteerd. Via een link op de website www.arnhem.nl wordt u doorverwezen naar de website financien.arnhem.nl. Op deze webbegroting treft u meer informatie aan dan in de door u vast te stellen ontwerp-Begroting 2022. U treft hier onder andere informatie aan over de taakvelden en (sub)producten.

Om de toegankelijkheid van de begroting voor onze bewoners te vergroten is een infographic (begroting in 1 oogopslag) gemaakt. Bij de behandeling van de Begroting 2021 is verzocht om bij elke Begroting een infographic af te drukken in de Arnhemse Koerier. Dit is bij de Jaarstukken 2020 en Perspectiefnota 2022 al gedaan en bij de publicatie van deze Begroting zal ook een infographic in de Arnhemse Koerier geplaatst worden. Hiermee is de motie 20M276 Een overzichtelijke begroting in de media afgedaan. Tevens is een korte animatie opgesteld die wordt gedeeld via social media.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Bijlage 1 Overzicht doel, type, looptijd en plafond bestemmingsreserves
- Bijlage 2 Ontwerp-Begroting 2022

Besluit van 10 november 2021

Zaaknummer 605166

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 september 2021, Cluster Bedrijfsvoering nummer: 605166;

gelet op artikel 190 en artikel 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De ontwerp-Begroting 2022 vast te stellen
2. Het mandaat van het college tot het aankopen van strategische gronden en vastgoed te verhogen van € 10 miljoen naar € 25 miljoen.
3. De bestemmingsreserve Jeugdfonds in te stellen.
4. De bestemmingsreserve Jongerenperspectieffonds Arnhem ultimo 2021 op te heffen.
5. De bestemmingsreserve Friciekosten en organisatieontwikkeling ultimo 2021 op te heffen en het resterend saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering.
6. De bestemmingsreserves Stimulering Woningbouw en Volkshuisvesting samen te voegen in de bestemmingsreserve Volkshuisvesting.
7. De doelen en functies van de bestemmingsreserves vast te stellen conform bijlage 1.

De griffier,

De voorzitter,